

DREYMR UM SÝNDARVERULEIKA
Birna Arnbjörnsdóttir segir rausnarlegt af fólki að leyfa aðgang að hugverkum sínum.

FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Nafn Vigdísar hefur mikil áhrif

Íslenskukennsluvefurinn Icelandic Online var opnaður árið 2004. Hann hefur vakið athygli víða og notendur hans eru nú um sextán þúsund sem dreifast um heiminn allt frá Bangladesh til Rúmeníu og Ungverjalands. **Marta María Friðriksdóttir** hitti **Birnu Arnbjörnsdóttur** prófessor og verkefnastjóra vefsins sem sagði henni frá tilurð vefsins, jákvæðni fólks og nýjum verkefnum.

Íslenskukennsluvefurinn Icelandic Online, www.icelandic.hi.is, var opnaður árið 2004 en vinna við hann hófst árið 2000. Aðgangur að honum hefur alla tíð verið ókeypis. Birna Arnbjörnsdóttir, prófessor í annarsmálsfræðum við Háskóla Íslands og verkefnastjóri Icelandic Online segir síðuna vinsæla um allan heim en hún hefur hingað til verið hugsuð fyrir háskólastúdenta. Það mun þó breytast í september.

„Námskeiðið hefur gjörbreytt möguleikum fólks, sérstaklega erlendis, til að læra íslensku. Það eru ótrúlega margir úti um allan heim sem vilja læra íslensku og við erum núna með sextán þúsund skráðar notendur,“ segir Birna en um tuttugu þúsund sækja síðuna í hverjum mánuði „Það er rosalega mikið notað miðað við að íslenska er ekki útbreitt mál.“

Mörg hundruð til Íslands

Notendur vefsins eru að stórum hluta frá Bandaríkjunum, Bretlandi, Þýskalandi og Frakklandi en dreifast þó víða um heim. Birna segir að um fjórðungur notenda vefsins sé á Íslandi. „Einhverjir þeirra eru okkar stúdentar en hér koma líka mörg hundruð manns á hverju sumri að læra íslensku og núna er þess krafist að þeir fari í gegnum vefinn áður en þeir koma. Þetta þýðir að þeir vita meira, kunna meiri íslensku og eru áhugasamari.“

Icelandic Online er samstarfsverkefni Stofnunar Vigdísar Finnbogadóttur, Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum og fleiri aðila. Birna segir nafn Vigdísar hafa hjálpað gríðarlega í kynningu vefsins víða um heim. „Þegar fólk sér nafnið Vigdís Finnbogadóttir er búið að tengja þetta við eitthvað jákvætt sem fólk ber virðingu fyrir. Auðvitað líka vegna þess að það tengist Háskóla Íslands,“

útskýrir Birna sem segir Háskólann hafa skuldbundið sig til að halda síðunni við.

Áhugamaður um miðla og netið

Hvernig kviknaði hugmyndin að verkefninu? „Já, hvernig kviknaði þetta. Ég kom hingað heim eftir að ég var búin að kenna annarsmálsfræði lengi í Bandaríkjunum en á sama tíma var Matthías Viðar Sæmundsson, dósent í íslenskum bókmenntum, mikill áhugamaður um miðla og netið,“ segir Birna en Matthías keyrði þetta áfram til að byrja með. „Svo hefur Úlfar Bragason, prófessor hjá Árnastofnun, verið þrjú mótör í gegnum tíðina. Auk þess kemur fjöldi fólks að verkinu; kennslufræðingar, tæknifólk og hönnuðir.“ Kolbrún Friðriksdóttir hefur verið ritstjóri háskólaefnisins frá upphafi. Vefurinn er aðallega kostaður með erlendum styrkjum og af Háskólanum en Rannís hefur líka styrkt þróunina ásamt Hugvísindastofnun Háskólans.

Icelandic Online fékk á síðasta ári tvo styrki frá Nordplus Sprog til að stækka við sig og mun hinn 7. september næstkomandi opna Icelandic Online þrjú og fjögur og Icelandic Online fyrir innflytjendur. Nú þegar er Icelandic Online eitt og tvö til.

Íslenska fyrir innflytjendur

„Á ráðstefnum hér heima og erlendis höfum við mjög oft verið spurð að því af hverju við værum ekki með vef fyrir innflytjendur. Ástæðan er einfaldlega sú að þetta er á Háskólans vegum og fyrir nemendum hans og það hefur ekki verið áhugi héraðs til að veita okkur styrki til að setja saman námskeið fyrir innflytjendur.“

Elsa Arnardóttir, framkvæmdastjóri Fjölmenningsseturs, hafði samband við Birnu á síðasta ári

JÁKVÆÐNI Í GARÐ EINSTAKS TUNGUMÁLAVEFS

Birna segir að í upphafi hafi fólk spurt aðstandendur Icelandic Online um það hvað væri svipað vefnum erlendis. Svar þeirra var á þá leið að ekkert væri eins. „Og tíu árum seinna þá er ekkert til enn þá. Það er fullt af tungumálavefjum í heiminum en enginn eins og þessi. Þeir sem eru í þessu yfirleitt er tæknifólk sem veit lítið um tungumálakennslu eða kennarar sem vita lítið um tæknina.“

Í vikunni hitti Birna mann sem sagðist vera í sambandi við mann í Ungverjalandi. „Hann segist skrifa honum á íslensku og maðurinn svari honum á íslensku. Hann spurði hann hvernig stæði á því að hann talaði svona góða íslensku. Maðurinn svaraði: Ég var á Icelandic Online.“

Vínahjón Birnu voru í Taílandi. „Þar kemur maður til þeirra og ávarpar þau á íslensku. Þau spurðu hann út í íslenskukunnáttuna og þá hafði hann verið á Icelandic Online.“

Birna segir stóran hóp fólks vera Íslandsáhugafólk. „Ég held að þetta sé markaðurinn sem við erum ekki alveg að átta okkur á. Þetta eru alvöru Íslandsvinir,“ segir Birna með áherslu.

og viðraði þá hugmynd að Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum og Stofnun Vigdísar Finnbogadóttur tækju sig saman og þróðu vefnámskeið fyrir innflytjendur. Þau fengu til liðs við sig Ingibjörgu Hafstað hjá Fjölmenningu ehf. en Halldóra Þorlákssdóttir er ritstjóri.

Innflytjendahluti Icelandic Online verður miðaður við samskipti innflytjenda við Íslendinga. „Innflytjendaislenskan er fyrir innflytjendur, þá sem búa hér á landi. Það er allt annað í gangi þegar verið er að kenna innflytjendum heldur en háskólanemendum. Þarfirnar eru allt aðrar.“

Nemendur skiptast á skoðunum

Birna segir að stig eitt upp í fjögur af vefnum séu miðuð við þarf-

ÉG VAR Á ICELANDIC ONLINE
Fólk um allan heim kann sitthvað í íslensku vegna Icelandic Online.

sitt. Við höfum aldrei fengið neitun, aldrei,“ segir Birna og telur upp nokkra aðila sem þau hafa verið í samstarfi við: „Við erum til dæmis í samvinnu við tónlistarvefinn www.rjominn.is. Ritstjórinn Egill Harðarson er búinn að vera mjög hjálplegur en við erum að nota umsagnir þeirra um plötur og diska og byggjum upp kennsluna út frá því. Svo hafði ég samband við Guðnýju Halldórsdóttur og Halldór Þorgeirsson sem eru með Umba og fékk leyfi til að nota búta úr kvikmyndinni Karla-kórinn Hekla. Þetta eru hugverk þessa fólks þannig að þetta er mjög rausnarlegt.“

Myndbönd eru á nýju hlutumum eins og þeim eldri og fólk hefur tekið vel í að leika hlutverk í þeim. „Við vorum svo heppin að fá Þóranni Hafstað kvikmyndagerðarmann til samstarfs við okkur. Við fórum til dæmis í Heilsugæsluna úti á Nesi og þar var fólk boðið og búið að hjálpa okkur. Þetta er búið að vera alveg ómetanlegt,“ segir Birna brosandí og heldur áfram: „Menntamálaráðherra sem er sérfræðingur í glæpasögum tók vel í að tala um þær á vefnum. Frú Vigdís var með og prófessorar hér hafa setið og hannað fyrir okkur efni. Þetta er rosalega skemmtilegt.“

Sýndar-Reykjavík

En hvað tekur nú við, eftir opnun nýju síðanna? „Okkar draumur hefur alltaf verið að setja upp sýndarveruleika til að kenna tungumál. Næsta verkefni er samvinna við Háskólann í Reykjavík um Virtual Reykjavík ef við fáum fjármagn til þess. Þá búum við til sýndarheim eins og í tölvuleik sem nemandinn er sendur inn í. Hann lendir til dæmis á Lækjartorgi og á að nota íslensku til að komast á áfangastað.“